

עֶשְׁתֵּר או **אֶשְׁתֵּר** היא המקבילה האכדית ל**איִנַּן** השומרית ועשתורת השמית-מערבית. אלת הפריון, האהבה והמין. אֶנְנֵת, אֶסְטָרְט, אֶטְקֶסְמִין ונַנְּ, כולם שמות נרדפים.

שורשיה אינם ברורים, אך כנראה היא גלגול מאוחר של איננ. המיתולוגיה המסופוטמית מיחסת לה גנאלוגיה סבוכה וסותרת: אחת מוצגת כבת סין (אל הירח) ואחות שַׁמֶשׁ, ופעמים אחרות כבת (או אשת) אֶנּוּ, ולפעמים אף כבת אנליל.

שמה המקורי שומרי, ^[דרוש מקור] אך השתנה לאורך השנים, בעיקר תחת השפעת השפה האכדית. התיעוד הקדום ביותר לסגידת איננ הוא בעיר המדינה השומרית ארך, שם קיבלה לראשונה את קשרה לתמרים, בשרים, צמר ותבואה.

קישרה לתבואה גם הביא לקישורה לגשמים, סערה וברקים, בדומה לאנו. ומכאן כנראה גם הקונוטציה הצבאית, עניין שהביא לעילויה בקרב התרבות האשורית המיליטנטית. המנונים ומזמורים רבים נכתבו בשמה, וניכרת פרדוקסליות רבה באופיה. אופי שמחד גיסא רגוע וטבעי ומאידך גיסא, צבאי ואלים.

חזות אחרת של האלה קשורה לגרמי השמיים, במיוחד הכוכב ונוס, ואף שם אחת היבשות שעל הכוכב הוא "טְכָה עִישְׁתֵּר".

המרכזים החשובים לסגידתה הם אֶאֶנּוּ (בית אנ) בארך; אֶמְכָּ (הבית הכביר) בבבל ואֶמְשֶׁשׁ (בית המנחות) בנינה. כמו כן, הייתה האלה לאלת הזנות, וכנראה שבטקסים מסוימים לסגידתה התקיימו יחסי מין דמויי "הנישואים הקדושים".

על חותמות ומונומנטים מופיעה האלה פעמים רבות עם קשת וחצים, וכתר על ראשה. סמלה הוא כוכב בן שמונה חרוטים, ונמצאו פסלים רבים המציגים את האלה במערומיה, בעוד ידיה מחובקות מנגד לחזה, או אחזות בתינוק.

תוכן עניינים

עשתר במיתולוגיה

השם עשתר

ראו גם

קישורים חיצוניים

מספר נכבד של מיתוסים עוסקים בעישתר ומציירים את אופיה.

האחד, אגדת גילגמש, מספר על טבעה הקנאי, והדמות המינית של עישתר. לפי המסופר במיתוס, לאחר שכוהנת עישתר בארך (עירו של גילגמש) הופכת את אנכידו לישות מתורבתת, יוצאים הוא וגילגמש למסע. לאורכו מסרב גילגמש לחיזוריה של עישתר, הנודעת באהוביה שנטשה והביאה למותם, ובכך מביא לחרון אפה. האלה שולחת אחריהם את "פר השמים", אך הצמד קוטל אותו. לבסוף נגזר דינו של אנכידו למיתה בגלל עזרתו בקטילת הפר והשד חֲמַבְּבָּ.

הגליל של המלך הבבלי נבונאייד המספר על שיקום המקדש של עשתר ושל אל השמש בעיר סיפר. המוזיאון הבריטי

במיתוס אחר יורדת עישתר לעולם התחתון, כנראה בניסיון לגזול מאחותה, אַקְשֶׁקְגַל, את השליטה בשאול. לפני יציאתה פקדה על אחד מעבדיה שבמקרה ולא תחזור במהרה, עליו לפנות למספר אלים. בדרכה לחדר המלכות של אחותה, עברה עישתר שבעה שערים, ובכל אחד הופטטה מפריטי לבושה (שמהווים את מקור כוחה). לבסוף כשבאה לכדי עימות עם אחותה היא נהרגה, וגופתה נתלתה על קיר. עבדה, נְנַשְׁבָּר, הבין כי ניסיונה העלה חרס, ופנה לאל אַנְקָ. האל יצר מהסיאוב שתחת ציפורניו שני שליחים שהצילו את האלה. אך נגזר עליה למצוא מחליף למקומה בשאול. והיא מטילה זאת על בעלה דַמְז, הוא האל הבבלי תמוז.

השם עשתר

השם "עשתר" הוא מקור שמו של מטבע האס הרומי.^[דרוש מקור]

גם השם העברי אַסְתֵר התגלגל אולי מהשם עשתר; כמו שהשם מרדכי התגלגל משמו של האל המסופוטמי מורדוך.

ראו גם

- שער עשתר

קישורים חיצוניים

מדיה וקבצים בנושא **עשתר** בוויקישיתוף

- עישתר (http://lib.cet.ac.il/pages/item.asp?item=7995), באתר מט"ח

דף זה נערך לאחרונה ב־01:24, 25 בפברואר 2018.

הטקסט מוגש בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס-שיתוף זהה 3.0; ייתכן שישנם תנאים נוספים. ר' את תנאי השימוש לפרטים.